GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Joi'a si Duminec'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 33. Joi, 27 Aprile|9 Maiu 1878.

Compromissulu dualisticu.

Brasiovu, 8 Maiu 1878.

In fine totu i-a successu contelui Andrásy a face se se inchiaie intre guvernele din Vien'a si Budapest'a unu armistitiu, ca-ci numai asia se póte numí noulu compromissu austro-ungurescu in cestiunea impacarei dualistice. Diuariele guvernamentale anuntia adeca urbi et orbi, ca in marele consiliu, ce s'a tienutu la Vien'a sub presiedinti'a imperatului, au fostu aplanate tóte neintielegerile dintre ambele guverne prin concessiuni reciproce si ca proiectele relative la cestiunile de impacare voru fi imediatu presentate parlamenteloru din Vien'a si Budapest'a. Acest'a este alu douilea compromissu inchiaiatu intre cele duóe cabinete in restempu de unu anu. Celu din Maiu anului trecutu a fostu resturnatu prin votulu senatului imperialu din Vien'a. Ce sórte va avé celu din lun'a curenta?

Pare, ca pentru momentu celu puçinu, acést'a intrebare este de-o insemnatate secundara inaintea oficiului nostru de esterne. Contelui de Andrásy i-a trebuitu neaperatu compromissulu dualisticu si acuma 'lu si are. Telegrafulu a potutu anuntiá dela Vien'a in tóte partile lumei, ca neintielegerile intre Austri'a si Ungari'a au fostu aplanate. Ministrului de esterne i e deocamdata destulu cu atat'a, ca-ci cine póte stá bunu pentru ceea ce se va intemplá in viitoriu.

Erá naturalu, cá cabinetulu de Vien'a tocmai, candu se prepara la o actiune decisiva esterióra, se caute in totu chipulu, cá Austro-Ungari'a se nu se presente lumei cá o potere desbinata in intru. Prin urmare trebuiá stabilita intre ambele guverne o intielegere cu ori-ce pretiu.

Inse nu numai cu privire la situatiunea esteriória a monarchiei si la pasii ce cabinetulu nostru voiesce se-i intreprinda a fostu necessariu acelu compromissu, ci 'lu pretindea categoricu chiaru interessulu de vieatia alu ministeriului Auersperg si Tisza. Este claru, ca aceste ministerii stau si cadu cu pactulu dualisticu ce l'au pregatitu si propusu impreuna. Pana acuma s'au potutu amaná realisarea impacarei, fara cá dnii Tisza si Auersperg se fia siliti a se retrage. Astadi nu mai merge nici asia. Peste puçinu se finesce mandatulu camerei maghiare si guvernului maghiaru i se impune alternativ'a, cá séu se realiseze pactulu pana la nouele alegeri, séu déca nu se se retraga si se faca locu ómeniloru opositiunei intrunite. Era dér' neaperatu de lipsa, cá ministeriulu ungurescu se mai faca in or'a a unuspredie̦cea inca o incercare spre a efectuí greulu opu ce a intreprinsu. In consonantia cu acésta se si relatéza, ca dlu Tisza dupa „aprigi lupte“ s'a determinatu la concessiuni insemnate, numai cá se-o póta scóte la cale.

Noulu compromissu dualisticu s'a inchiaiatu, dér' sub o pressiune dupla, din care causa trebuie se'lu consideramu de ceea ce este, de unu productu alu necessitatii momentane, creata de situatiunea esterna si interna a monarchiei nóstre. Este dér' fórte corespundietoriu impregiurariloru, déca ambele guverne se afla indemnate a declará in conferintiele partiteloru domnitórie, ca ele considera nou'a acést'a „incercare“ de impacare in totu casulu cá cea mai din urma si ca, déca nu va fi aprobata de catra parlamente, intre aceste ministerii nu se va mai face o alta incercare.

Nimenea nu se va fi miratu prin urmare cetindu in foile guvernamentale, ca nici chiaru celoru mai incarnati dualisti nu le-a facutu impressiune placuta scirea despre acea intielegere stórsa cu sil'a de impregiurari. Contele de Andrásy póte se fia inse, cumu diseramu, deocamdata multiamitu cu resultatulu dobanditu; densulu ilu póte folosi fórte bine pentru politic'a s'a esteriória. Inainte de tóte va face se se presente ambeloru camere unu proiectu pentru acoperirea creditului de 60 milióne, acordatu de delegatiuni. Dlu de Andrásy se fi declaratu in consiliulu de ministri, ca realisarea catu mai grabnica a creditului de 60 milióne e neaperatu de lipsa spre a face possibila mobilisarea si concentrarea armatei la fruntariele imperiului si in specialu la fruntariele Transilvaniei, Croatiei si Dalmatiei.

Nu scimu, déca este adeverata acést'a scire, si incatu póte se intre si fruntari'a Transilvaniei in combinatiune, vedemu inse, ca cabinetulu de Vien'a are o tienta otarita si acésta e Bosni'a, si cea mai ferbinte dorintia a lui este astadi, cá armat'a austro-ungara se fia calauzulu refugiatiloru la reintórcere in patri'a loru, apoi fia cu consimtiementulu Turciei, cumu spera „Ellenőr“, séu contra vointiei ei. Compromissulu dualisticu se va invechi pana atunci si déca si nu va duce la unu capetu, impacarea totu se va face, inse, cumu dise deunadile unu inaltu demnitariu austriacu, „se va face din Bosni'a“.

Din camer'a ungurésca.

Cu ocasiunea desbaterei asupr'a budgetului ministeriului de culte si instructiune publica in siedinti'a din 2 Maiu a tienutu deputatulu serbu Dr. Polit unu discursu fórte memorabilu, care a provocatu discussiuni infocate in camera si in pressa asupra cestiunei natiunalitatiloru.

Dr. Polit aréta marea insemnatate a cestiuniloru de cultura in Ungari'a. Cestiunea de cultura se redica aci la inaltimea unei cestiuni mari politice. Pe terenulu culturalu ar' poté se fia desteptatu patriotismulu tuturoru cetatianiloru Ungariei. Barbatii de statu maghiari înse au fals'a opiniune, ca unitatea trebuie se-o caute nu numai pe terenulu politicu, ci si pe terenulu culturalu si in nisuinti'a acést'a a loru ar' voi se impedece ori-ce desvoltare eterogena de cultura — o nisuintia, care lovesce in civilisatiune si in libertate, ba chiaru si in interessele statului ungaru, ca-ci o asemenea procedere, in locu se latiésca patriotismulu, cumu voiescu se'lu latiésca prin unitatea culturei, la care tientescu, 'lu nimicesce chiaru in periferii. O contopire a natiunalitatiloru din Ungari'a nici nu este cu potintia si regii ungari dela inceputu nici nu au incercatu acést'a. De aceea a datu consiliu St.-Stefanu fiiului seu, cá se tracteze bine gintile diferite ale Ungariei. Dér' o idea falsa despre unitatea culturei a facutu pe ómenii de statu unguri se uite de istori'a milenaria a Ungariei, de consiliulu intieleptu alu St. Stefanu.

Unu sistemu intregu se pune in lucrare in contra natiunalitatiloru spre a suprimá desvoltarea culturei loru natiunale. Ceea ce nu de multu s'a intrebuintiatu in contra slaviloru Ungariei de nordu se intrebuintiéza acuma in contra serbiloru din Ungari'a de sudu. Trece apoi la descrierea detailata a afacerei „Maticzei“ serbesci si a luarei fondului de stipendii Tokólyanu de catra statu si dice, ca la simpl'a denuntiatiune a unui impiegatu subalternu alu Maticzei guvernulu ungurescu a ordonatu cea mai stricta cercetare. Cercetarea s'a facutu atatu de catra autoritatea politica, catu si de catra judecatoria. Si ce a fostu resultatulu ei? Aceea, ca tóte au fostu aflate in buna ordine, cu esceptiunea aceloru neorendueli, ce le-a fostu facutu insusi denuncientele, cá cassieriu alu Maticzei. Dér' metodulu intrebuintiatu contra Maticzei nu e esceptiune.

Totu acelasiu sistemu intrebuintiéza si façia de granitia militara. Averea scóleloru confessionale se transcrie in cartile funduarie pe numele scóleloru comunale de statu, inspectori scolari ambla prin fost'a granitia militara si dicu, ca este vointi'a imperatului, cá se se intemple aceste transcrieri, si care se opune acelor'a, este unu rebellu! E cu potintia, onorata casa, ca vocile natiunalitatiloru voru amutí cu totulu in acésta casa. Mandatulu unui deputatu alu natiunalitatiloru nu este asia cevasi de invidiatu, cá se se platésca a espune pentru elu mii si mii de alegatori tuturoru periculeloru possibile. Ce potemu noi se facemu aci mai departe? Nu este nici unu deputatu alu natiunalitatiloru, care, desi a intratu cu cea mai buna vointia in acest'a casa, dupa ce a facutu unel esperientie, — nu ar' recomendá alegetoriloru sei total'a abstinentia. Este possibilu, cá vocea natiunalitatiloru se amutiésca cu totulu in acésta casa, me indoiescu tare inse, ca totodata cu acést'a va disparé si nemultiamirea natiunalitatiloru. Dreptu, ca de multeori am auditu in camer'a acést'a dicundu-se din partea guvernului, ca natiunalitatile ar' fi multiumite, ca numai unii alegatori ar' fi nemultiumiti — (Strigari: asia este!) Dér' nu am auditu niciodata cá unu guvernu absolutu se fia intrebuintiatu vreodata unu argumentu diferitu de acest'a. 'Mi aducu aminte din timpurile guvernului bachianu, candu eram inca studentu in Vien'a, ca diuariele scrieau intr'una, ca Ungari'a e deplinu multiamita cu sistemulu celu nou, ca poporulu maghiaru se bucura, ca are liniste si ordine; singuru numai emigrantii sunt nemultiumiti, in acestí'a inse poporulu nu are nici o incredere s. a. Cumu diseiu, acest'a e unu argumentu, pe care'lu intrebuintiéza fiacare guvernu absolutu.

Ministrulu Trefort respunde dupa acést'a lui Polit, vrendu alu combate, si declara, ca espunerile lui Polit nu corespundu impregiurariloru faptice.

Ignatz Helfy dice, ca elu voiesce cá toti cetatianii (sic!) se aiba drepturi egale, dér' se'si implinésca totodata si datoriele catra statu si constitutiune. Acést'a inse nu o facu indestulu natiunalitatile. Déca Ungari'a si are unu guvernu reu, apoi acést'a inca nu indreptatiesce pe nimenea a refusá implinirea datorieloru sale catra statu. Natiunalitatile se'si schimbe atitudinea in privinti'a acést'a si indata va fi delaturata cért'a, care loru le strica mai multu cá noa.

Aladár Molnár dice, ca dupa disele lui Polit ar' trebui se créda omulu, ca guvernulu procede intr'unu modu fórte chauvinisticu in contra natiunalitatiloru; dér' nu este asia. Elu merge numai asia de departe, incatu irrita pe natiunalitati, dér' nu asia departe, cá natiunalitatea ungurésca se aiba de acolo vreunu folosu positivu. Guvernulu a inchisu scoli panslavistice, dér' nu a redicatu in loculu loru scoli bune unguresci; elu opresce candu si candu carti scolare natiunalistice, nu ingrijesce inse totodata pentru carti de scóla bune unguresci. —

Revista diuaristica.

„Romanulu“ vorbindu la situatiune scrie intre altele:

„O telegrama ne spune, ca din caus'a bólei principelui Gorciacoff Imperatorele Alesandru a luatu insusi directiunea afaceriloru. Acést'a ne da mare sperantia, ca vomu avé si pace si dreptate, pentru toti in genere si pentru noi in parte. Totusi, acésta sperantia nu trebuie se ne adórma nici pe noi Romanii, dupa cum nu adórme pe nimeni in Europ'a. Din contra: tocmai pe noi trebuie se ne adórma mai puçinu, fiindu ca noi ne aflamu din nenorocire tocmai la midiloculu focariului, pe lenga care se aduna atatu de multe si de teribile materii inflamabile. Dorindu pacea si lucrandu, pe catu depinde de noi, din tóte poterile pentru dens'a, se nu uitamu, ca datori'a nóstra este de a fi a timpu gat'a pentru ori-ce eventualitate si la adapostu de ori-ce surprindere a evenimenteloru.

„Dupa catu scimu, guvernulu 'si face pe deplinu datori'a in acésta privintia, si avemu cea mai adénca convingere, ca intrég'a natiune 'si-ar' face-o la trebuintia cu patriotismulu, cu zelulu si

cu viteji'a, de care a datu deja probe. Dér' inca odata, speramu, ca evenimentele nu voru mai impune tierii noue sacrificie, si ca precautiunile, ce s'au luatu astadi, voru atestá numai prevederea si vointiele natiunei romane si voru avé astfeliu o valóre la regularea definitiva a positiunei Romaniei. — Se scie, ca spre a inlaturá ori-ce conflicte si ori-ce presupunere de provocare, armat'a romana este concentrata peste Oltu. Ni se spune, ca Mari'a S'a Domnitoriulu va plecá in curendu, spre a'i face o inspectiune in cartirele, in care este asiediata."

Din Berlinu 4 Maiu i se scrie lui „Neue freie Presse": In cercurile influente militare de aci domnesce parerea ca Russi'a, asia cumu sta astadi armat'a ei, nu este in stare a portá unu nou resbelu mare. Parerea acést'a se baséza pe relatiunile militare, cari le primi statulu majoru generalu dela ambasadorii germani din Por'a si Petersburg. Cu deosebire se descrie starea trupeloru russe in sudulu Balcaniloru cu colori fórte triste. Tóte bataliónele si escadrónele sunt decimate prin bóle, la cele mai multe regimente lipsescu mai multu de jumetate din oficieri, cavaleri'a si artileri'a este numai in parte apta pentru campu, din causa ca au perdutu atatu de multi cai, incatu cu tóte ca se aducu multi noi, nu va fi possibilu a astupá tóte lipsele mai cu séma la artileria. In casulu unei retrageri grabnice russii ar' trebuí se lase inderetu baterii intregi séu se le duca cu boii. Numerulu bolnaviloru e atatu de mare incatu trenulu aucsiliariu nu birue ai transportá pe toti. Totodata se dice, ca de multu armat'a de sudu nu mai primesce regulatu materialu de resbelu, asia, incatu isbucnindu resbelulu s'ar' aflá intr'o positiune fórte critica. Tiarulu, se dice, ca ar' fi insarcinatu prin urmare pe Totleben cu missiunea de a reorganisá armat'a si a-o pune in stare de a se poté bate. O relatiune din Petersburg declara ca lips'a de oficieri valorosi la trupele, cari abia au facutu puçinu esercitiu, este asemenea fórte simtitória. Si esteriorulu bataliónelorn de reserva face impressiune fórte nefavorabila, deórece s'a intrebuintiatu spre imbracamintea loru haine deja intrebuintiate si aruncate la o parte.

Lui „National-Ztg." din Berlinu i se scrie din Austri'a urmatóriele: „Tóte scirile aréta, ca in lun'a lui Maiu se va face finitu politicei nedecise austriace. In Vien'a au facutu fórte rea impressiune „descoperirile francese" din urma si indispositiunea se maresce inca prin aceea, ca la fusiunea cea mai noua a partiteloru opositiunale a colucratu negresitu si ambasadorulu dela Londr'a contele Beust, care de multu voiesce se 'si resbune asupra lui Andrássy. Preste acést'a se mai temu cá nu cumva marele intrigantu fiindu pensiunatu se comita unele indiscretiuni, cari ar' aruncá „mai multa lumina" asupra evenimenteloru mai vechi si mai noue, ceea ce ar' fi inse superfiu deórece ne sta la dispositiune si asia materialu destulu. Totodata sunt patrunse cercurile vienese influinte, cu tóte, ca oficiosii nu incéta a asigurá contrariulu, de o mare neincredere nu neintemeiata façia cu pregatirile de resbelu italiane. Intru aceea se pare, ca nebunii de maghiari 'si-au mai venitu in fire din paroxismulu loru turanicu, ei fantaséza acuma chiaru pentru Romani'a, care cunósce inse prea bine sórtea connatiunaliloru sei din Transilvani'a, spre a nu se lasá a fi sedusa cu tóta ur'a ce o nutresce in contra russului. Maghiarii pe lenga acést'a mai accentuéza cu emfasa, ca numerós'a „armata de honvedi" e comandata totu de maghiari. In fine au venitu la cunoscintia cei din Vien'a, ca trebuie se se ié odata o directiune otarita cu privire la politic'a orientala si ca cu mediulócele de pana acuma nu mai merge, ca-ci clatinarea continua in drépt'a si in steng'a a politicei austriace are o influintia discompunetória asupra starei si asia sdruncinate a poliglotei imperatii."

Dela Aten'a, 5 Maiu c. se anuntia: Colonelulu Algiu a predatu in numele guvernului romanu, marea cruce din ordinulu „Stéu'a Romaniei" regelui George si dloru Comunduros si Delyanis. Press'a gréca relatandu acestu faptu, aréta bravur'a de care a datu probe colonelulu Algiu la Griviti'a si considera sosirea s'a, cá unu semnu de intielegere intre Romani'a si Greci'a, pentru eventualitatea unei confederatiuni a stateloru din Orientu.

Se telegraféza din Constantinopolu catra „Wiener Tagblatt" cu dat'a de 4 Maiu: „O lupta inversiunata avù locu aprópe de muntele Rodope intre russi si insurgentii de sub comand'a lui Ali Bey. Insurgentii au ocupatu Kadiköi. O banda de epiroti, comandata de maiorulu Athanasiadis, a luatu parte la lupta. Numerósi voluntari trecu din Salonicu la insurgenti. Colonelulu anglesu Borhoick a stabilitu la Salonicu unu biurou de inrolare. Elu da voluntariloru arme si munitiuni si platesce la fiacare cate 3 livre sterlingi sub titlu de avansu. Numerulu insurgentiloru e pretinitu acuma la 32,000 si se dice, ca ar' avé 16 tunuri.

Reuniunile invetiatoresci.

Este fórte salutare ide'a de a formá in tóte partile locuite de romani din Transilvani'a si Ungari'a reuniuni invetiatoresci, dupa modelulu celoru din Germani'a. Aceste reuniuni, cari au de scopu perfectiunarea reciproca a invetiatoriloru si inaintarea invetiamentului poporalu, fiindu bine conduse in spiritulu desvoltarii culturei nationale, potu se aduca mare folosu poporului romanu. Ne amu bucuratu dér' fórte intielegundu, ca invetiatorii romani gr.-or. dela scólele primarie din tiér'a Barsei (Brasiovu si giuru), cari au imbraçiosiatu ide'a unei asemenea reuniuni inca de asta véra, s'au intrunitu la 27 Martiu st. v. anulu curentu si au desbatutu si primitu unu proiectu de statute, care s'au inaintatu la autoritatile competente scolare spre aprobare.

C'unu zelu vrednicu de lauda au premersu invetiatorii romani din dieces'a Caransebesiului la infiintiarea unei astfeliu de reuniuni si dupa cum aréta unu referatu despre o siedintia ordinaria de comitetu, pe care 'lu publicamu si noi dupa „Famili'a" si „Tel. Rom.", se bucura deja de unele resultate fórte frumóse, cari dorimu numai se crésca progressivu. Eata referatulu memoratu:

Reuniunea invetiatoriloru romani gr.-or. din dieces'a Caransebesiului a tienutu in 4/16 si 5/17 Aprile a. c. in Bocsi'a montan'a o siedintia ordinaria de comitetu, la care a participatu unu numeru considerabilu de 15 membrii. Cu acea ocasiune s'au constatatu urmatóriele: — 1. Din reportulu presidialu, ca dela adunarea generala tienuta anulu trecutu in Resiti'a montana pana in 4/16 Aprile a. c. numerulu membriloru ordinari s'a sporitu cu 57, alu celoru fundatori cu 8 si alu celoru ajutatori cu 8 individi, astfeliu acést'a reuniune are astadi 171 membri ordinari, 27 fundatori, 26 ajutatori si 18 onorari, peste totu 242 de membri. Totu asia s'a constatatu si aceea, ca presidiulu a facutu pasii necessari de a se incassá prin despartiemintele reuniunii taxele restante pe anulu 1876 si 1877; — 2. Din reportulu cassariului s'a potulu vedé, ca reuniunea acést'a cu finea anului 1877 are in actiuni, in casse de pastrare si in obligatiuni unu capitalu de peste 1900 fl., in restanti'a dela membrii pe an. 1870, 1871, 1872 — 1972 fl. 71 cr., totu in restantia tax'a membriloru pe anulu 1876 si 1877 — 1057 fl. 20 cr. — 3. Din reportulu bibliotecariului s'a doveditu, ca bibliotec'a centrala a acestei reuniuni s'a inmultitu din 8/20 Septembre 1877 dela siedinti'a prima a comitetului pana in 4/16 Aprile a. c. cu opuri cumperate 11 bucati, catra cari adaugundu-se, 7 opuri dónate de catra presiedintele acestei reuniuni Stefanu Antonescu in pretiu de 33 fl. 15 bucati, alte opuri de librariulu Auspitz din Lugosiu 6, precum si 4 opuri din partea invetiatoriului Ionu Tuducescu din Lipov'a cu 4, la olalta 36 bucati, catra cari adaugundu-se si celelalte opuri 69, peste totu 105 bucati. Pe lenga aceste carti presiedintele reuniunii dlu Stefanu Antonescu a mai donatu pe séma'a reuniunii aparate de cancelaria in pretiu de 14 fl. 90 cr.

S'a constatatu in acést'a siedintia si aceea, ca reuniunea are 10 despartieminte (Zweigvereine) constituite, cari in sensulu §. 33 din statute au a se intruni in adunari mai dese, spre a tiene disertatiuni sciintifice didactice si metodice, lectiuni practice etc. Fiacare despartiementu are unu presedinte, unu notariu, unu cassariu si unu bibliotecariu si anume: 1. Despartiementulu Bocsiei cu presiedintele Martinu Tiapu, invetiatoriu in Fizesiu; 2. Despartiementulu Oravitiei cu presiedintele Iosifu Novacu, invetiatoriu in Oravit'a; 3. Despartiementulu Versietiului cu presiedintele Simeonu Savu in Sredistea mica; 4. Despartiementulu Ciacovei cu presiedintele Aureliu Draganu, invetiatoriu in Ghiladu; 5. Despartiementulu Buziasiului cu presiedintele Georgiu Lupsi'a preotu gr.-or. in Blajov'a; 6. Despartiementulu Bisericii albe cu presiedintele Pavelu Gaitoviciu, invetiatoriu in Mircovátiu; 7. Despartiementulu Lugosiului cu presiedintele Paulu Munteanu, invetiatoriu in Saculu; 8. Despartiementulu Charansebesiului cu presiedintele Ionu Ionasiu asesoru referinte la consist. din Caransebesiu; 9. Despartiementulu Panciovei cu presiedintele Georgiu Popoviciu, invetiatoriu in Dolóve; 10. Despartiementulu Fagetului cu presiedintele Ionu Constantinoviciu, invetiatoriu in Bujoru; 11. Despartiementulu Mehadiei nu este inca constituitu din caus'a, ca invetiatorii nu s'au potutu aduná toti la unu locu in timpu de érna.

Mai departe s'a stabilitu a se pregati pentru viitóre'a adunare generale, ce se va tiené a. c. in Biseric'a alba in 30 Juliu v. si dilele urmatóre unu proiectu de regulamentu pe bas'a caruia reuniunea se póta intrá in relatiuni reciproce si cu alte reuniuni din Metropoli'a gr.-or. diu Ungari'a, de asemenea natura; de asemenea s'a luatu dispositiuni pentru pregatirea disertatiuniloru pentru adunarea generala. Cá de mare importantia din amintita siedintia notezu la acestu locu, ca dupa petitiunile incurse din despartiemintele Boziasiu, Versietiu, Lugosiu, Oravit'a in privinti'a neprimirii regulate a salarialoru invetiatoresci si a restantieloru multe, comitetulu a decisu a face o represintatiune in scrisu catra guvernu pentru vindecarea acestui mare reu, cu bautuie chiaru invetiamentulu, precum si catra conducatorii municipialoru din Carasiu, Temisiu si Torontalu cu intrevenirea imediata personala a presiedintelui nostru dlu Stefanu Antonescu, dela alu carui zelu, iubire si interesare de afacerile scóleloru si a inaintarii culturei poporului nostru, speramu celu mai frumosu si favorabilu resultatu. In fine atatu in siedintia, catu si in cercu socialu, s'au desbatutu cu multa interesare si seriositate mai multe cause vitale atatu privitórie la inaintarea reuniunii, catu si la prosperarea starii spirituale si materiale ale poporului nostru, cu care ocasiune atatu dlu presiedinte catu si membrulu de comitetu d. Iuliu Petricu jude regescu cerc. au doveditu eclatantu, ca li diace la anima, si ca se intereséza multu de prosperarea culturei nóstre nationale si de prosperarea scóleloru nóstre, pentru cari ambii, cá fosti oficianti administrativi au frumóse merite. Dé Dumnedieu se faca si altii asemenea, adeca tóta inteliginti'a nóstra romana! — Ioan Marcu invetiatoriu, cá notariu alu reuniunii.

Dela espositiunea din Paris.

Estragemu dintr'o corespendentia dela Paris a „Telegraphului" urmatoriele:

Primele espositiuni au fostu curatu artistice, destinate numai picturei si sculpturei. Inca din timpulu anticiloru greci, artistii aveau obiceiu se supuna operile loru, in publicu, criticei obstesci. Prim'a espositiune de pictura si sculptura o datorimu celebrului Mansardu, (la Louvre, 1699). Prim'a espositiune de producte industriale avù locu la Paris in anulu IX alu republicei (1798) si nu numera de catu 110 esposanti. Multe altele succedara; cele din 1844 si 1849 avura pana la 5000 esposanti. In strainatate Belgi'a avù cea d'antaia espositiune industriala, la Gand, 1820; Germani'a, la Berlinu, 1834; Austri'a la Vien'a, 1835. Cele mai celebre sunt cele din Londonu, 1851 (prim'a espositiune universala internationala) si 1862 si cele din Paris 1855 si 1867. De curendu avuramu espositiunile din Vien'a si din Philadelphi'a, cea din urma.

Espositiunea actuala, cá si cea din 1867, se face pe Campulu lui Marte, palatulu are form'a unui enormu dreptunghiu, pe candu celu din 1867 erá rotundu. Campulu lui Marte, care isi luà numele, prin imitatiune, dela campulu lui Marte din antic'a Roma, este unu vastu spatiu la S. O. Parisului intre scól'a militara si Sen'a, avendu form'a regulata de dreptunghiu. Trei evenimente remarcabile s'au petrecutu pe elu: 1. La 14 Iuliu 1790 avù locu serbatórea nationala cunoscuta sub numele de Federatiune, in care Ludovicu XVI jurà pe constitutiune dinaintea a 60,000 de deputati tramisi de cele 83 departamente ale Franciei. 2. La 1. Iuniu 1815 in timpulu celoru 100 dile, intr'o faimósa adunare, din Campulu lui Marte, Napoleonu proclama actulu additionalu la constitutiunile imperiului. 3. Espositiunea dela 1867. — Afara de palatulu dupa campulu lui Marte, care va disparé, cá tóte palatele espositiuniloru, mai este unulu pe celulaltu malu alu Senei, asiediatu pe inaltimea numita Trocadero. Acestu palatu maretiu, si fórte imposantu prin positiunea s'a, va remané, cá unu semnu commemorativu generatiuniloru viitórie; elu contiene, afara de diferite säle si galerii destinate picturei (la I-lu etagiu) etc., o

sala-monstru pentru spectacole, concerte, conferintie, etc.

Acumu cateva informatiuni si indiscretiuni asupr'a obiecteloru espuse. Una din cele mai interesante curiositati va fi espositiunea m a g n e t e l o r u operei; acestea sunt nesce representatiuni in miniatura a decoruriloru si costumeloru theatrale vechi si moderne; vomu avea tablouri, decoruri si papusiele intiolite representandu diferite scene din secolulu XVI, XVII, XVIII pana astadi; vomu vedé si tablourile actuale ale operei luate din Robert le Diable, din Faust, din Freischütz, din Guillaume Tell, etc. etc.

Holland'a tramite o scóla in miniatura cu tóte salele si cu copii in intru. — Strassburg, unu butoiu sculptatu, putendu contiené 60,000 litre de vinu de champagne (5 metre lungime, 4 si $4^1/_2$ inaltime); arcurile cantarescu 1500 kilograme. Betivulu, care l'aru posede, ar' puté, dupace l'a golitu, se se culce intr'ensulu cu famili'a, cu catielu si cu purcelu. — Marocu tramite o casa originala de lemnu. —

Spani'a o colectiune de papusi costumate representandu diferite typuri ale armatei. — Russi'a tramite figuri de gypsu turnate dupa natura; secretulu acestei noue inventiuni apartiene inca autorului ei, unu doctoru din Varsiovi'a. — Renumit'a biserica de casiu a tiganiloru are unu rivalu: Marsili'a tramite unu bustu alu dlui Say, actualulu ministru de finance, facutu din sapunu. Recomandamu paditoriloru se supravighieze bine pe spectatori cu mani murdare.

Juriulu internationalu, insarcinatu, cá se dé recompensele, forméza 9 grupuri: 5 sunt presidate de Franci'a si 4 de Angli'a, de Itali'a de Belgi'a si de Holand'a; acésta dupa numerulu esposantiloru ce fiacare tiéra a tramisu; Angli'a numera 2200.

Numai trei natiuni, in tóta lumea, nu voru luá parte la Espositiune oficialu: Germani'a, Brasili'a si Romani'a. Germani'a, intielegeti pentru ce; in urma s'a caitu, acum ea are o sectiune particularia si numerulu esposantiloru e respectabilu; imperatulu Germaniei chiaru a luatu initiativ'a pentru tramiterea tablouriloru maiestriloru din musee. Brasili'a . . . . . puçinu ne pasa, nu 'i asia? Nu sciu ce purdalnicu ar' fi espusu si cu ce parale le-aru fi tramisu. Romani'a ar' fi gasitu ce tramite pentru cá se probeze individualitatea s'a; déra vai! in acestu momentu are altceva de facutu. Ea lupta contra celei mai negre tradari ce s'a pomenitu. Evenimentele din urma m'au facutu se credu mai multu in proverbiulu popularu francesu, constatatu deja prin esperintia: „Obliger un ingrat, c'est acheter la haine.“ Carui'a corespunde romanesculu: „Fa bine, cá se 'ti gasesci reu.“ Istori'a va inscrie, pentru rusinea acestei natiuni, ca Russi'a, salvata la Plevn'a (dupa marturiele tuturoru ómeniloru competinti din Europ'a) a voitu, voiesce se asupréscа pe celu ce a salvat'o . . . . .

Ver'a Zasulici.

Mare sensatiune a produsu in Russi'a si in tóta Europ'a scirea, ca tener'a femeia, care a trasu cu revolverulu asupra prefectului politiei din St. Petersburg, generalu Trepov, din causa ca acest'a a maltratatu pe unu arestatu, anume Bogalubov, dandu ordinu se fia pedepsitu cu 25 nuiele — a fostu achitata de catra juriulu din capitala, cu tóte ca dupa paragrafulu legei erá culpabila. Veridictulu, prin care s'a achitatu dsiór'a Ver'a Zasulici, avù unu efectu cu atatu mai mare, cu catu juriulu erá compusu mai totu din functiunari publici si s'a consideratu cu totu dreptulu cá unu protestu solemnelu in contra brutalitatii si a barbariei sistemului despoticu de guvernare din Russi'a. Processulu Verei Zasulici, caruia i-au urmatu unele demonstratiuni pe stradele din Moscv'a si Petersburg, arunca o lumina fórte nefavorabila asupra starei soçiale interne, abstragêndu chiaru dela aceea, ca dsiór'a Zasulici face parte din sect'a asianumita a nihilistiloru. S'a vediutu cu ocasiunea acést'a, ca este fórte mare nemultiamirea in clasele mai de josu ale poporului russescu, ca se aduna cu incetulu multa materia esplosiva si se latiescu intre poporu ideile cele mai revolutiunarie.

Caracteristicu pentru referintiele sociale russesci e, ca Ver'a Zasulici a disparutu indata, dupa ce a fostu achitata din Petersburg; amicii ei, in mediuloculu unei turburari provocate chiaru de ómenii politiei, au redicat'o si au dus'o afara din Russi'a, unde nu au mai cutezatu se-o lase. Se dice, ca acuma s'ar' aflá in Paris. Opiniunea publica russésca e pe partea ei, dér' nimenea nu cutéza se-o arete pe façia. Intru aceea imperatulu a inaintatu demonstrativu pe generalulu Trepov la rangulu de generalu de cavaleria si l'a numitu membru alu consiliului imperatescu. Trepov cu tóte aceste nu mai are voia se remana prefectu alu politiei, ci dupa ce i se va vindecá de totu ran'a, ce i-a causat'o dsiór'a Zasulici, are de cugetu a se retrage.

Ver'a Zasulici s'a infaçisiatu la 31 Martiu inaintea primei camere a curtii cu jurati din Petersburg. Acusat'a, mica, cu façi'a bronzata nesce ochi mari cenusii, e in etate de 28 ani. Vocea ei slaba; vorbirea monotona, uitatur'a linistita, numai gesturile sale tradéza emotiunea. Gen. Trepov chiamatu cá martoru nu s'a potutu infaçisiá, din caus'a ranei sale. Juriulu erá compusu din 9 functiunari, unu nobilu, unu negutiatoriu si unu artistu sub presiedinti'a consiliariului de curte Lokhov. Unu publicu fórte numerosu si alesu a asistatu. Publicamu si noi dupa „Romani'a libera“ momentele principale ale acestui processu. Actulu de acusare suna astfeliu:

„La 24 Ianuariu 1878 pe la 10 óre diminéti'a o femeia necunoscuta adresandu sub numele de dama nobila Kazlov o suplica generalului Trepov in sal'a de audientia, a facutu o tentativa de asasinatu asupr'a generalalui, descarçandu in potriva'i unu revolveru incarcatu cu doua glóntie de calibru tare. Processulu verbalu medicalu constata, ca generalulu a fostu gravu ranitu de unu glontiu, care a petrunsu in pantece. Necunoscut'a fù indata arestata si asupr'a ei se gasi unu revolveru lungu, incarcatu cu patru glóntie, portandu inca urmele prafului la gur'a tievei. Acésta femeia la inceputu starui in a'si ascunde adeveratulu nume si profesiunea s'a. Dér' mai in urma ea marturisi, ca e fat'a capitanului Ver'a Ivanovn'a Zasulici. Ea adaugà, ca lucrase cu premeditare si ca nu'i parea reu de crima, ori-cari ar' poté fi urmarile sale, fia ranire, fia mórte, pentru-ca a voitu se resbune pe unu arestatu, anume Bogalubov, pedepsitu din ordinulu generalului Trepovu cu o pedépsa corporala.

„Ea cunoscuse faptulu din diuariele din Petersburgu: de si ea nu cunoscù de locu pe arestatulu pedepsitu, dér' scirea unei corectiuni aplicate la unu omu lipsitu de libertate, dice dins'a, a impresionat'o asia de tare, mai alesu, ca sciá din esperientia, in ce stare morala cufunda inchisórea victimele sale. Acestu lucru o hotarise la unu actu de resbunare in potriv'a instigatoriului acelei pedepse infamante. Spre acestu scopu dsiór'a Zasulici 'si procurase in Decembre anului trecutu séu in Ianuariu 1878 unu revolveru prin midiulocirea unei'a din amicele sale, care nu cunoscea proiectulu, si cu acésta arma se presenta la 24 Ianuariu in sal'a de audientia a prefecturei, unde trase asupr'a prefectului.

„O nota a administratoriului inchisorii, adausa la dosarulu instructiunii, constata, ca la 13 Iuniu 1877 detienutulu Bogalubov, care fusese condamnatu la deportatiune si la munca silnica, fusese pedepsitu cu 25 de nuiele din ordinulu generalului Trepov, fiindu ca causase in acea di desordine in inchisóre.

„Avendu in vedere faptele constatate prin processulu verbalu, fat'a capitanului Ver'a Zasulici, de ani 28, este acusata, ca a trasu asupr'a generalului Trepov, in sal'a de audientia, cu premeditatiune si intentiune de a'lu ucide, dér' fora se fi urmatu mórtea, gratia unoru impregiurari independinte de vointi'a acusatei, cu tóte, ca ran'a e grava. Crima prevediuta de art. 9 si 1464 din condic'a penala din 1866, si prin urmare adusa conformu art. 201 din procedur'a penala la cunoscinti'a si la judecat'a curtii si juriului.“

In urm'a depositiuniloru, cari tóte confirma faptulu, curtea trece la martorii citati de aperare. Acusat'a se redica atunci si declara din nou, ca pedeps'a corporala aplicata lui Bogalubov in inchisórea preventiva erá singura causa, care o hotarise la actulu comisu. Nici pedéps'a, ce avea se sufere Bogalubov, nici asprimea condamnarii sale nu o revoltase, dér' lovitur'a adusa arbitrariu demnitatii unui omu deja privatu de libertate. Ea cunoscea din esperientia starea morala a prisonieriului. „Chiaru ea fusese la 1868 in virsta de 18 ani incarcerata in inchisórea unei fortaretie din caus'a legatureloru sale cu proscrisii. Mai in urma, dupa dobandirea libertatii si fora motive de acusare ea fusese subitu internata in orasiulu Krestzi. In timpu de mai multi ani, ea continua se traiésca din internare in internare, sub priveghiarea administratiunei si a politiei.“ Dupa primele sgomote respandite despre pedéps'a corporala, data lui Bogalubov, dsiór'a Zasulici sperá, — spune dens'a — ca justiti'a séu celu puçinu opiniunea publica va condamná acea procedere arbitraria. Dér' vremea trecea si sermanulu condamnatu erá uitatu de lume. Atunci numai ea luà hotarirea cu periclulu seu de a dá o proba vedita, „ca nu este permisu de a insultá nepedepsitu pe nenorocitii privati de libertate.“

Veni apoi depositi'a unui arestatu, care narà circumstantiele, in cari Bogalubov a fostu batutu cu nuiele:

„La 13 Iuliu 1877 pe la 10 óre diminétia eu si Bogalubov ne primblamu prin curtea inchisórii. Sosi generalulu Trepov, care intrebà cu bruschetia, de ce criminalii politici se preambla impreuna. Bogalubov, luandusi siapc'a, se apropia de generalulu si'i spuse, ca erá inchisu pentru o alta fapta. La acést'a generalulu respunse cu mania: „Nu'ti vorbescu tie, bagati'lu la beciu.“ Dér' nu erá nimeni acolo. Bogalubov cu mine urmaramu primblarea, dér' intilniramu din nou pe generalu: „Josu siapc'a!“ si redica man'a asupr'a lui Bogalubov. Acést'a ferì lovitur'a, cei dase josu siapc'a. Arestatulu o redica si se acoperì din nou. Generalulu se aruncà órasi asupr'a lui Bogalubov si in acea di Bogalubov fù batutu cu nuiele.“

Medicii chiamati mai in urma la bara constata, ca ran'a generalului Trepov trebuie considerata cá fórte periculósa si ca glontiulu, ce nu s'a potutu scóte, ei opresce de a se poté pronuntiá decisivu asupr'a accidentiloru ulteriori posibili. . . Aci se inchide interogatoriulu.

Apoi se redica substitutulu procurorului imperialu. Rechisitoriulu seu e fórte moderatu, dér', dice organulu ministeriului publicu, moralitatea scopului nu póte scusá imoralitatea midiulóceloru.

Dlu A l e x a n d r o v, advocatulu, incepe apararea prin biografi'a acusatei: Cei mai frumosi ani ai sei, anii primeloru simpathii si antipathii, i'a traitu in inchisóre, si acolo ea a invetiatu se iubésca pe ómenii deveniti victime ale convictiunii loru. Apoi aperatoriulu face tabelulu suferintieloru, doreriloru morale, martiriului indescriptibilu alu omului civilisatu, supusu la nuiele. Dsiór'a Zasulici nu tindea la resbunare; ea nu cunoscea pe Bogalubov. Ea vedea intr'insulu unu omu parasitu, uitatu de tóta lumea, unu omu condamnatu! Ea cautá se destepte in societate compasiune pentru acestu martiru si reprobare in contr'a fortiei brutale, in contr'a arbitrariului, in contr'a insultei nepedepsite, facuta demnitatii umane! Multe femei au fostu aduse inaintea acestei curti, femei, ale caroru mani au fostu patate de sangele séu unui coruptoru infamu, séu alu unui omu iubitu si infidelu, séu alu unei rivale fericite! In aceste cause nu se vedeau de catu motive personale, si totusi multe din aceste femei au esitu din acestu tribunalu achitate. Dsiór'a Zasulici vine aci se apere caus'a unui martiru, pe care nu'lu cunósce si se intreprindià in contr'a violentiei o lupta neinteresata! Póte, domniloru jurati, veti considerá, ca unu asemenea motivu e periculosu, si ca nu merita achitarea. Dér' dsiór'a Zasulici va intimpiná veredictulu vostru cu liniste, ca-ci, chiaru de va fi condamnata, ea va parasi tribunalulu fora desonóre.

Dupa resumatulu presiedintelui Koni juriulu trece in camer'a desbateriloru. Peste 1 óra, pe la 7 sér'a, se audi clopotielulu si juriulu se intórse in sala. Presiedintele juriului pronuntia verdictulu de achitare in favorulu acusatei! Sal'a resunà de aplause si de strigari de bravo, cari se prelungescu cateva minute, cu tóta chiamarea la ordine a presiedintelui.

Diverse.

(A r c h i d u c e l e W i l h e l m u in B r a s i o v u.) Duminec'a trecuta a sositu Inaltimea S'a archiducele W i l h e l m u, inspectore generalu alu artileriei cu trenulu de dupa ameadiu in orasiulu nostru si a descalecatu la otelulu „Pomulu Verde“. Inca in diu'a acést'a a inspectatu casarm'a de artileria din Brasiovulu-vechiu. Sér'a a fostu dineu, la care fura invitati toti oficierii din divisiunea de artileria. Luni diminétia Inaltimea s'a a facutu inspectiunea divisiunei de artileria in campu si la 11 óre a. m. a plecatu cu trenulu la Sibiiu. — Inainte de a veni la Brasiovu I. Si I. archiducele Wilhelmu a visitatu trupele din fortaréti'a Alb'a-Iuli'a.

(S i n o d u l u a r c h i d i e c e s a n u g r.-o r. d i n S i b i i u) s'a deschisu Dumineca in 23 Aprile v. dupa cumu anuntia „Tel. Rom.“ printr'unu cuventu alu metropolitului-presiedinte, care purcediendu dela sentinti'a biblica „eata acuma ce e bunu séu ce e frumosu, decatu numai a locui fratii impreuna.“ 'si esprima placerea vediendu pe deputati earasi adunati; speréza ca activitatea loru va inaintá interessele bisericei, indigita, ca in anulu trecutu n'au mersu tóte asia de progressivu si in cursu regulatu, precumu' póte a asteptatu sinodulu, dér' speréza ca acést'a se va face pe viitoriu cu deosebire si prin aceea ca sinodulu 'si va dá ajutoriulu seu la inaintarea si remunerarea dupa meritu a aceloru persóne, cari au aretatu interessu deosebitu in promovarea causei nóstre bisericesci si scolare. — Dupa constituirea biuroului presidiulu isi presenta raportulu seu, prin care aréta a fi esprimatu in numele seu, alu clerului si alu poporului credintiosu la locurile mai inalte condolenti'a s'a pentru mórtea archiducelui Franciscu Carolu. Sinodulu ié acestu raportu spre sciintia manifestandusi prin sculare pietatea s'a pentru inaltulu repausatu. Presidiulu atesta apoi, ca in cercurile devenite vacante prin mórtea deputatiloru:

I. Candrea, N· Manu si Dr. I. Mesiot'a precumu si in celelalte cercuri vacante s'au escrisu noue alegeri. Deputatii noui alesi sunt: N. Cristea ases. consist. Dr. I. Pred'a advocatu in Sibiiu si D. Comsi'a profes. semin. Dr. D. P. Barcianu, prof. semin. N. Strevoiu, advocatu in Brasiovu. Dupa ce s'a cetitu apoi reportulu comissiunei generale si s'au realesu comissiunile speciale din anulu trecutu, siedinti'a prima s'a inchiaiatu.

(Pestea-bovina,) care isbucnise in comun'a Sielimbru lenga Sibiiu, nu s'a stinsu inca, ci cu tóte ca se spera, ca va remané localisata, s'au mai ivitu, cumu scrie „S. D. Tagbl.", noue casuri, in specialu au cadiutu victima pestei vreo 15 vaci din ciurd'a acelei comune.

(Gard'a nationala din Bucuresci.) Precum amu anuntiatu — scrie „Dorob." — adi la 10 óre diminéti'a, legiunea IV a gardei orasianesci din colórea de verde a fostu intrunita pentru depunerea juramentului de catra gradele din nou alese si gardistii din nou inscrisi in urm'a recensementului din anulu acest'a. Numerulu gardistiloru, cu totu timpulu nefavorabilu, era destulu de mare si gradele in completu. Multi dintre cetatianii-soldati erau in uniforme. Pornindu dela Mihaiu-Voda cu music'a gardei si cu drapelulu seu, legiunea a mersu pe maidanulu de pe calea Craiovei, afara din bariera, unde, dupa o alocutiune a comandantului, colonelu Serrurie, preotulu a facutu o scurta oficiare, si dupa densulu, toti au repetatu juramentulu prescrisu de lege.

(Unu prisonieriu romanu.) Ni se asigura, scrie „Curierulu-Balassanu", ca dilele aceste a sositu in urbea nóstra (Iasi), venindu dela Constantinopolu, via Odess'a, unu soldatu din alu 7-lea regimentu de calarasi, escadronulu Botosiani, care cadiuse prisonieriu la Plevn'a in lun'a Augustu. Dela Plevn'a a fostu dusu la Constantinopolu, unde, dupa cumu dice elu, a fostu infaçiosiatu imperatului celui turcescu. Acestu calarasiu asigura, ca a fostu bine tractatu in totu timpulu siederei lui in Stambulu, si ca in totu timpulu acest'a nu a mai vediutu altu soldatu romanu prisonieriu afara de 770 de russii. Calarasiulu nostru a fostu liberatu in concediu de catra comandantulu divisiunei. Credemu, ca va avé multe de istorisitu in satulu lui despre cele ce a vediutu si i s'au intemplatu pe acolo. —

(Sciri merunte din Romani'a.) „L'Orient" anuntia, ca directiunea drumuriloru de feru romane are ordinu de a transformá catu mai curundu 450 vagóne de marfa in vagone, cari se servésca pentru transportu de trupe asia, incatu aceste vagóne se póta fi intrebuintiate chiaru in septeman'a venitória. — Totu acea fóia scrie, ca in portulu din Giurgiu domnesce mare miscare. Multe munitiuni si provisiuni se tramitu in Balcani trupeloru russe, cari se batu cu insurgentii musulmani. Garnisón'a russa din Giurgiu e acuma de 2 regimente; garnisón'a romana se compune numai dintr'o compania de dorobanti. — Doue vapóre austriace Dido si Flor'a, cari au transportatu septeman'a trecuta prisonieri turci din Romani'a la Constantinopolu, se astépta din nou in Galati, spre a efectuí unu alu doilea transportu de prisonieri. — „Romanulu" afla, ca o parte din puscile Peabody-Martini, luate cá trofee la Plevn'a, s'au impartitu armatei de Oltu. Dupa cumu se spune, acést'a prima impartire e de 1500 arme. — „Monitoriulu oficialu" publica unu decretu, care ordona inceperea recrutatiunei pentru 1878 la 25 Aprile v. curentu Contingentulu acestui anu va fi de 18,000 ómeni, dintre cari 6000 pentru armat'a permanenta 9800 pentru dorobanti si 2200 pentru calarasi. — Directorulu generalu alu telegrafeloru si alu posteloru, d. C. F. Robescu, a plecatu la Paris, cá representantu alu Romaniei la congressulu internationalu postalu, ce se va tiené in capital'a Franciei. — La servitiulu divinu, ce s'a tienutu cu ocasiunea aniversarii imperatului Russiei la 17 Aprile in biseric'a Sarindariu din Bucuresci, au fostu de façia d. min. de esterne Cogalniceanu, consululu Russiei cu totu personalulu agentiei, comandantele divisiunei I teritoriale, maresialulu curtii, unu adiutantu alu Domnitoriului si prefectulu politiei. Ministrulu de esterne insoçitu de unu adiutantu domnescu a facutu apoi conformu ceremonialului prescrisu visita de felicitare consulului russescu. „Mon." — In Turnu-Severinu s'a gasitu dilele trecute supusulu Melickbek in casa ucisu. Asassinii nu s'an descoperitu inca. — „Dorobantiulu" anuntia ca Dumineca in 23 Aprile st. v. pe la ameadiu a intratu pe barier'a Spirii din Bucuresci o compania de soldati russi, care a stationatu la casarm'a Cuz'a-Voda.

Ajutorie pentru raniti.

Sacalu, in 28 Febr. 1878.

Multu stimate dle Redactoru! Avemu onóre a ve tramite 22 fl. 11 cr. v. a. si 10 franci cá contribuiri din comunele Silvasiulu de Campia, Budeiulu d. C., Sacalulu d. C. si Grebenisiulu de C., colectate pentru ostasii romani raniti in resboiulu avutu cu turcii.

Consemnarea speciala a contribuentiloru o veti primí spre publicare deimpreuna cu ofertele in panzaria, colectate atatu pentru ostasii romani raniti, catu si pentru familiele acelor'a, cari si-au espiratu sufletulu nobilu pe campulu de onóre. — Primiti s. c. l.

Carolin'a Papiu.

Amali'a Crisianu n. Maioru.

Consemnarea oferteloru pentru ostasii romani raniti si familiele celoru cadiuti in resbelulu cu Turci'a.

List'a 1. Oferte din comun'a Silvasiulu de Campia, colectate prin docentele F. Ratiu:

a) in bani: A. Fiscuti 1 fl., Eli'a Popu, adm. m. 1 fl., Danile Popu 30 cr., Nicolau Rezore 20 cr., Abraham Hersch 20 cr., Ignatu Camarasianu 20 cr., Samuile Rezore 10 cr., Vasiliu Neamtiu 10 cr., Simeonu Fiscuteanu 10 cr., Marisc'a Popu 10 cr., Matrona Selagianu 10 cr., Mari'a Peterfi 10 cr., Borosiu Moldovanu 8 cr., Ioanu Dirjanu 4 cr., Constantinu Bont'a 4 cr., Firon'a Cucu 3 cr., Onisie Rezore 3 cr. Sum'a 3 fl. 72 cr.

b) in panzarie: V. Fiscuti 2 lepedee si 2 stergarie noue, Anisc'a Mihalce 1 camésia, Onic'a Calbéza 1 iia, Matron'a Rezore 1 cam. barb., Susan'a Popu 1 cam. fem., Susan'a Uilacanu 1 cam. f., Frasin'a Popu 1 cam. b., A. Cornea 1 cam. f., Ioan'a Grebenisianu 1 cam. fem., Mari'a Calianu 1 cam. f. (fora maneci), Danile Sabau 1 cam. b., Mariuc'a Grindeanu 1 cam. b., Dorofteiu Camarasianu 1 cam. b., Cosm'a Calbéza 1 par. ismene, Catalin'a Palfi 1 p. ism., Palagi'a Ratiu alui I. 1 cam., Mari'a Rezore 1 stergariu, Irin'a Mihalce 1 sterg., Nastasi'a Dembianu 1 merindare, F. Domnic'a 1 merind., C. Firon'a 1 merind., Anisc'a Fiscuteanu 4 coti de panza, Amali'a Popu 2 c. p., Susan'a Camarasianu 2 c. p., An'a Sandru 2 c. p., Finic'a Popu 2 c. p., Sabin'a Uilacanu 1 c. p., Sofi'a Gorea 1 c. p., Marisc'a Gorea 1 c. p., Mart'a Barn'a 1 c. p., Min'a Cucu 1 c. p., Mariuc'a Selagianu 1 c. p., Irin'a Germanu 1 c. p. Simin'a Selagianu 1 c. p., Paraschev'a Morariu 1 c. p., Samfir'a Popu 1 c. p., Todor'a Cucuietu 1 c. p., Mari'a Cismasiu 1 c. p., Nastasi'a Morariu 1 c. p., Mari'a Pecurariu 1 c. p., Matron'a Fiscuteanu 1 c. p., Ioan'a Cherechesiu 1 c. p. Bucati de panza vechia si noua au oferitu: Mari'a Denb., Mari'a Mihalce a Sand., Mari'a Rusu, H. M., Macinic'a Math., Matron'a C., Macinic'a D., Susan'a Popu, Irin'a Sabau si Firon'a Cucu.

List'a 2. Contribuiri din comun'a Budeiulu de Campi'a, colectate prin Carolin'a Papiu:

Vasiliu Popu, preotu gr.-cath. 2 fl., Eli'a Dragosiu 1 fl., Vasiliu Moldovanu, docente gr.-cath. 30 cr., Vasiliu Curt'a, curatoru prim. gr.-cath. 50 cr., Ioanu Rosc'a 10 cr., Vasiliu Popu 40 cr., Ioanu Bordeanu 10 cr., Mari'a Maioru 1 fl., Vasiliu Maioru 10 cr., Carolin'a Maioru 10 cr., Paraschev'a Ludusianu 10 cr., Mari'a Popu a Siei 10 cr., Mari'a Hodosiu 10 cr., Alecs'a Sangereanu 20 cr., Petru Andrusiu 10 cr., Cosm'a Rotariu 10 cr., Iacobu Rotariu 10 cr., Ioanu Moldovanu 10 cr., Ioanu Nemesiu 10 cr., Carolin'a Papiu, preotésa gr.-cath. 10 franci, Vasiliu Maioru, preotu gr.-cath. 3 fl. Sum'a 9 fl. 60 cr. si 10 franci. (Va urmá.)

Nr. 2568/c. f. 1878. 1—3

Publicare de a 2-a licitatiune.

Tribunalulu regescu din Brasiovu cá senatu funduariu in caus'a esecutionale a „Primei bance transilvane" contra fabricei de chartia c. r. privilegiate din Zernesci pto. 2000 fl. v. a. c. s. c. face cunoscutu, cumu-ca immobiliele, accesoriile, zidirile, masinele si fundulu instructu, apartienetórie acestei fabrici, inscrise in protocolulu funduariu alu comunei Zernesci foi'a Nr. 585 A† Nro. ord. 1—3 si pretiuite cu 120,000 fl. v. a., se voru vinde in diu'a de **6 Iuniu 1878** la 10 óre a. m. cá la alu douilea terminu prin licitatiune publica, ce se va tiené la façi'a locului in Zernesci in cancelari'a comunala, sub urmatóriele conditiuni:

1. Pretiulu esclamarii este acela alu estimarii — inse la acést'a a dou'a licitatiune realitatile descrise se voru vinde si sub pretiulu estimarii.

2. Voitorii de a licitá sunt datori a depune la man'a comissariului licitarii unu vadiu de 10% a pretiului de estimare séu in bani gata séu in chartii de statu de valóre egala.

3. Pretiulu cumperarii este de a se solví in restempu de duoi ani, computandu-se dela diu'a licitatiunii in 4 rate egale, si anume: rat'a prima indata cu ocasiunea licitarii la man'a comissariului judecatorescu, ér' celelalte 3 rate in intervalu de cate siese luni dimpreuna cu interessele de 6% la subscrisulu tribunalu regescu, cá senatu funduariu. — Vadiulu depusu se va computa in a dou'a rata.

4. Cumperatoriulu va intrá, dupa ajungerea in valóre de dreptu a licitatiunii, in faptic'a possessiune a realitatiloru cumperate si se va introduce numai decatu de catra comissariulu judecatorescu. Cumperatoriulu va fi indatoratu a asigura zidirele luate in posessiune in contra focului. Intabularea dreptului de proprietate se va esoperá numai dupa deplin'a solvire a pretiului de cumperare.

5. Déca cumperatoriulu nu ar' satisface tuturoru conditiuniloru de licitatiune, realitatea venduta la cererea ori-carei dintre partile interessate se va relicitá conformu §-lui 459 alu proc. civile, fiindu responsabilu cumperatoriulu pentru dauna si periculu, pe lenga aceea, ca 'si va perde vadiulu depusu.

Totdeodata se provóca creditorii ipotecari esterni, cá pentru representarea loru la impartirea pretiului de vendiare se se ingrijésca de unu plenipotentiatu in locu, a carui nume si locuintia se le insinueze inainte de licitatiune, pentru-ca altucumu se voru representa prin denumitulu curatore advocatulu Victoru Popescu.

In fine se provóca toti aceia, cari cugeta a avé vreunu dreptu de proprietate séu prioritate la realitatile, ce se voru licitá, cá incusele loru de reclamare se le substérna, in terminu de 15 dile dela ultim'a publicare a edictului, la acestu senatu funduariu, altcumu neimpedecandu acelea cursulu esecutiunii, voru fi indrumati numai la ceea ce va prisosi din pretiulu de cumperare.

Din siedinti'a tribunalului regescu de Brasiovu cá senatu funduariu,

tienuta in 29 Aprile 1878.

Mály m. p., presiedinte.
Aved m. p.

Nr. 862-pres. — 1878. 3—3

Concursu.

Spre ocuparea de doue posturi de medici cercuali infiintiate in acestu tractu pe basea art. de lege XIV din anulu 1876, in comunele afiliate:

1. Streza si Oprea Cartisiór'a, Carti'a sasésca, Scoreiu, Sarata, Porumbaculu inferiore si superiore Colunu, Gainariu si Noulu romanu, la olalta cu 10,665 de suflete cu resiedinti'a medicale in Arpasiulu inferiore,

2. Vistea inferióre si superióre, Dragusiu, Besimbacu, Feldióra, Corbi, Ucea inferióre si superióre, Arpasiulu inferióre si superiore, la olalta cu 10,768 de suflete cu locuinti'a medicale in Vistea inferióre — fiescecare din aceste posturi dotate cu o léta anuale de cate 300 fl. v. a.; se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pana la **15-le Maiu** a. c. st. n.

Se provoca deci toti aceia, cari voiescu a concurá la acéste posturi, cá se-si innainteze suplicele instructe conformu prescriseloru §-lui 74 din art. de lege XVIII din anulu 1871, la subscrisulu negresitu pana la terminu, pentruca concursele mai tardiu ajunse nu se voru luá in considerare.

Oficiulu Pretoriale.

Arpasiulu inferióre in 1-a Aprile 1878.

Negrille, pretore.

De inchiriatu.

Cas'a din Suburbiulu Scheiu strad'a mare sub Nr. 1392 constatatória din 4. odai, bucataria, pimnitia, podu, siopronu pentru cara, grajdu, se va inchiriá prin licitatiune pe 3 ani del'a St. Mihailu 1878 incolo.

Licitatiunea se va tiené in **7/19 Maiu 1878** inainte de ameadi la 10 óre in cas'a din curtea bisericei Sf. Nicolae in Suburbiulu Scheiu si conditiunile se potu ceti la curatorulu Ioane A. Navrea suburb. Scheiu. 2—3

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 7 Maiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	61.10	Oblig. rurali ungare .	77.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	69.80	„ „ Banat-Timis.	76.40
Losurile din 1860 .	112 50	„ „ transilvane .	—.—
Actiunile bancei nation.	793.—	„ „ croato-slav.	79.75
„ instit. de creditu	205.25	Argintulu in marfuri .	106.—
Londr'a, 3 luni . .	122 55	Galbini imperatesci .	5.79—
		Napoleond'ori	9.81—
		Marci 100 imp. germ. .	60.15

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.